

PHA 404 PREHİSTORİK AMERİKA VE PASİFİK ARKEOLOJİSİ

KONU 9: PALEOİNDİAN TEORİLERİ VE ARAŞTIRMALARINA TARİHSEL BİR BAKIŞ

1590 yılında İspanyol bir papaz olan José de Acosta, eski vahşi avcılarının soyundan gelen yerli Amerikan topluluklarının av hayvanlarını izleyerek hipotetik kara köprüsü olan kuzeydoğu Asya'dan kuzeybatı Amerika'ya geçmiş olduklarını öne sürmüştür. İngiliz araştırmacı Edward Brerewood, 1614 yılında yapmış olduğu gözlemlere dayanarak yerli Amerika halklarının, dünyanın tüm milletlerinin ötesinde Çin, Hindistan ve Japonya medeniyetlerinden de farklı ancak Moğollar gibi eski ve kaba Tatarlara benzediğini belirtmiştir. Brerewood'a göre, Tatarların anayurdu olan kuzeydoğu Asya coğrafik olarak eğer Amerika'nın batı yakasına ait değil ise, okyanusun dar bir kanalla ayırdığı bir yer olmalıydı.

1859'dan sonra, eski dünyada insanın kültürel ve biyolojik evrimi üzerinde çalışmalar yapan araştırmacılar, Avrupa'daki en eski insana ait buluntuların keşfi ile birlikte kuzey yarımkürede var olan birçok eski olguları ortaya koymaya başladılar.

1926'da New Mexico'daki Folsom yakınlarında insanoğlunun üretmiş olduğu mızrak uçlarının nesli tükenmiş olan dev bizonların iskeletleri yanında bulunması sonucunda, Amerikalı arkeolog ve fizik antropologlar Amerikan yerlilerinin prehistoryası hakkında yeniden düşünmek zorunda kalmışlardır. 1927 ve 1928 yıllarında ortaya çıkan *in situ* Folsom buluntuları, yaklaşık 10.000 yıl öncesinde paleoindian ve megafaunanın birlikte son buzul çağı içinde ölmüş olduğunu göstermekteydi.

Bunun akabindeki 10 yıl içinde benzer fakat daha farklı türdeki buluntular (mamut buluntuları); New Mexico'da Clovis yakınlarında Dent, Colorado ve Blackwater Draw'da ele geçmiştir. 1949 ve 1950 yıllarında gerçekleştirilen Blackwater Draw'daki daha sonraki çalışmalarda, Folsom uçlarını içeren seviyelerin altında, tabakalı bir şekilde mamut iskeletleriyle birlikte çeşitli uçlar ele geçirilmiştir. Clovis tarzı oluklu uçlar, tüm kuzey Amerika boyunca ve yeterince miktarda orta Amerika'dan da bilinmektedir.

Folsom için geç gibi görünen sorunlu radyokarbon tarihlendirmeleri 1950'li yılların erken aşamalarında gerçekleştirilmiştir. Ancak, 1960 yılında yayınlanan Lindenmeier yerleşim yeri için elde edilmiş olan G.Ö. 10.780±135 tarihi geçerli gibi görünmektedir.